

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1961. december 6.

bb 1. december 22-től január 8-ig téli szünet az iskolákban

i vt/sze/m/sr

1961. december 6.

a művelődésügyi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint az idel tanévben téli szünet az általános- és a középiskolákban december 22-én, pénteken kezdődik, és 1962 január 8-ig tart. a szünet előtti utolsó tanítási nap december 21-e, csütörtök, a szünet utáni első tanítási nap január 8-a, hétfő.
/mti/

bb 3. nagyarányú fásítás a fővárosba vezető utak mentén - fasor csaknem 250 kilométeren

i so/sze/m/ká

1961. december 6.

néhány év alatt új fasorokat ültetnek az ország minden útja mellé. különösen a fővárosba vezető utak mentén indult meg nagy erővel ez a munka. már az elmúlt évben fásították a bécsi, a battonyi, a debreceni, a pécsi és a szegedi műút mentének nagy részét, s most a ceglédi és a kecskeméti utnál dolgoznak a fásítók. a budapesti erdőgazdaság szakemberei, akik pest megye határáig fásítanak összesen csaknem 250 kilométer hosszan ültetik el a szőlőket, korábban közvetlenül az uttest szélére, az árkon belüli padkára ültették a fákat, most az árkon túlra kerülnek az új fasorok. így mód nyílik a későbbiekben az új szélesítésére. a korábbi gyakorlattól eltérően eperfákat már nem ültetnek az út szélére, mert a selyemhernyótenyésztés számára szükséges opertevelet miatt epraskertekből nyerik. most az utszélekre elsősorban fehérkérgetű fák kerülnek, mert ezek este, az autók reflektorfényében tájékoztatást adnak a gépkocsi-vezetőknek.
/mti/

- 1 -

bb 2. nagy sikere van prágában az „alföld a festészetben,, című kiállításnak

i fe/im vm sr

1961. december 5.

a magyar-csehszlovák kulturális egyezmény aláírásának 10. évfordulója alkalmával prágában megnyílt „alföld a festészetben,, című kiállításnak nagy sikere van. tekintettel a nagy érdeklődésre, a tárlatot január 7-ig meghosszabbították./mti/

- . . -

bb 4. új parkerdő a normafa környékén

i so/sze vm ká

1961. december 6.

a budai hegyekben új parkerdő telepítését kezdték meg a budapesti erdőgazdaság dolgozói. a normafától délre a csillebércei-hármasnátárig húzódó területen husz hektár új erdőt telepítenek a következő években. az új parkerdő kialakítását különös gonddal készítették elő, ügyelnek arra, hogy a facsoportok szép látványt nyújtsanak./mti/

- . . -

bb 5. újabb tizenháromezer néző előtt vetítik le a műszaki tudományos filmfesztivál filmjeit

i tz/gg vm vg

1961. december 6.

a második nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál befejezése után is tovább folytatódik a 291 hazai és külföldi film vetítése. először 16 iparág műszaki dolgozói, mérnökei, technikusai, szakmunkásai előtt vetítik le a munkájukkal kapcsolatos filmeket, iparáganként 25-30-at.

a fesztivál rendezősége ezeken a vetítéseken összesen körülbelül tizenháromezer szakembernek kívánja bemutatni szinte az egész világ műszaki tudományos filmgyártásának legjobb termését.

az iparági bemutatók után nagyobb vidéki városainkban szakmai előadásokat rendeznek az adott helyen legtanulságosabbnak látszó filmek vetítésével./mti/

- . . -

- 2 -

bb 6. a komlói bányászok élete radnai józsef festőművész kiállításán

i fe/ke/m/sr

1961. december 6.

radnai józsef festőművész alkotásaiból december 10-én kiállítás nyílik a komlói zrinyi művelődési házban.

- a munkás-művész találkozók eredménye - mondotta radnai józsef festőművész az mti munkatársának - a napokban megnyíló kiállításom. bányában életemben először 1955-ben jártam és azt mondanom sem kell, hogy igen nagy élményt jelentett számomra. megtanultam megbecsülni minden egyes lapát szenet, amit a tüzre dobok. azóta már jó néhányszor ellátogattam komlóra, a napfényhez szokott szemem lassan „hozzáedződött,, a tárna neon világításához és vázlatokat készítettem magamnak. so- káig horogtam a témát, amíg ezen a nyáron megfestettem. úgy érzem, sikerült megörökítenem a bányászokat munkájuk közepette, - fejezte be szavait a 65 éves festőművész.

radnai józsef kiállítását a komlói szénbányászati tröszt rendezi./mti/

- . . -

- 3 -

Lel 602

602

Lel

bb 7. másodpercenként 9 métert esik a legnagyobb esőcsepp és a kalória tizedrésze megfelelő energiával ér a földre - hogyan mérték meg az esőcseppek becsapódási energiáját

i tz/hmé szb vg

1961. december 6.

érdekes vizsgálatok, érdekes következtetésekre vezették nemrég egyik fiatal meteorológusunkat, dr. mézáros ernőt, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársát, aki felhőfizikai kutatásai közben az esőcseppek viselkedését is tanulmányozta.

ugynevezett higrofotografikus lemezt tett ki az esőbe, s ezzel mérte meg a lehulló cseppek méreteit és mennyiségét. a higrofotografikus lemez tulajdonképpen közönséges fényképező lemez, amelyet bizonyos vegyi kezeléssel érzékenyvé tesznek a víz hatására: ahol víz éri, megsárgul. a lemezt ricinusolajjal kente be: így a cseppek nem fröccsentek szét, hanem simán terültek rajta. a lemezen hagyott nyomuk - az egyes cseppek „fényképe”, - természetesen nagyobb lett az esés közbeni valószínű méreteknél, de azt már tudják, hogy a két méret miképpen aránylik egymáshoz.

a cseppek valódi átmérőjéből kiszámította tömegüket, s ennek alapján megállapította azt a sebességet is, amellyel az egyes cseppek a földre érkeztek. becsapódási sebességük ugyanis igen nagy mértékben különbözik, éppen méreteiktől függően. például az egészen kicsiny, 0.1 milliméter átmérőjű csepp esési sebessége másodpercenként 27 centiméter, a mi viszonyaink között körülbelül legnagyobbnak számító 4.8 milliméteres átmérőjű cseppé viszont még a kilenc métert is meghaladja hét centiméterrel.

a cseppek tömege és esésük sebessége ismerete n kiszámította a különböző méretű esőcseppek egyenkénti becsapódási energiáját. ez az energia igen kicsiny. például - ha az érzékeltetés kedvéért hőenergiára számítjuk át - a 4.8 milliméteres csepp energiája az ugynevezett kis kalória tizedrésze körül van.

kiszámította azt az energiamennyiséget is, amit az egy négyzetméterre hulló cseppek becsapódása együttesen képvisel csendes esők, illetve záporok alkalmával. a két esőfajta ugyanis éppen abban különbözik egymástól, hogy a záporokban jóval több a nagyobb csepp, mint a csendes esőben.

megállapította például, hogy a tavaly július 21-1 nagyon sűrű budapesti zápor idején egy négyzetméterre egyetlen másodperc alatt lehullott cseppek összes energiája csak valamivel maradt a kalória tizedrésze alatt. de ha az ilyen erős zápor tíz percen át tart - miközben összesen körülbelül öt liter csapadékot juttat egy négyzetméterre - a cseppek együttes energiája ekkora területen már eléri a 360 kalóriának megfelelő értéket. ennyi energiával pedig körülbelül 3.6 deciliter 14.5 celsius fokú vizet lehet 15.5 fokra felmelegíteni. /mti/

-. -

9.25

- 4 -

bb 8. a déli-pályaudvar átépítésének „menetrendje”, : decemberben áthelyezik a mozdonyfordító korongot, januárban bontanak, május végéig megoldják az állomás korszerűsítését

i hbj/sze szb vg

1961. december 5.

a közlekedés vezetőinek utasítására az 1962-es nyári idény kezdetéig korszerűsítik és kisebb mértékben bővítik a dél-pályaudvart. a munkálatoknak a menetrendje a következő: még az idén áthelyezik az állomás végéről, az ugynevezett patkóból - amely a vérmező felé tekint - a fordító korongot. a mozdonyfordító korongot a pályaudvar más részén helyezik el, ahol kevésbé zavarja az utasközlekedést. ugyanebben az időben az állomás alkotás utcai oldalán levő épületekből átköltöztetik az irodákat, raktárak, felvételi helyiségeket.

jövő év elején már január első napjaiban megkezdik az alkotás utcai oldalán levő épületrészek bontását, amelyeknek helyére vágányok kerülnek. ennek megtörténte után egymástól távolabbra kerülnek a vágányok, szélesebbek lesznek a peronszigetek, tehát a vonatok között kényelmesebben és biztonságosabban járhatnak az utasok. az utas áthaladva a mostani bejáraton, megfelelően kiképzett uton jut el az állomás végéhez - ahol most a mozdonyfordító korong van - s onnan peronszigeteken közelítheti meg a vonatot. nem kell tehát vágányokon áthaladnia, mindvégig biztonságos körülmények közt közlekedhet. a tervek szerint május végéig az állomás végén egy könnyű vasszerkezeti várócsarnokot építenek, amely megvédi a várakozókat az időjárás viszontagságaitól.

kétségtelen, hogy hat hónap alatt nagy munkát kell elvégezniök a déli-pályaudvar átépítésén dolgozóknak, azonban ígérjük, hogy az új menetrend életbeléptéig - május végéig - korszerűsítik a déli-pályaudvart, s nyáron már kevesebb bosszúságuk lesz az utasoknak. /mti/

-. -

bb 10. könnyű kutfutó berendezés artéziku~~ta~~k készítéséhez

i so/tm szb ká

1961. december 6.

az artézikut furóberendezését egészen a legutóbbi idő~~ig~~ kézzel hajtották. az utóbbi években azonban, főleg az alföldön, annyira megnövekedtek a rendelések, hogy a kutfurók három műszakban sem tudták teljesíteni a kívánt munkákat. a csongrád megyei vízmű és kutató építő vállalat hat dolgozója most gépesítette az artézikut furást: olajfuró-berendezésekhez hasonló, de annál lényegesen kisebb és olcsón üzemeltethető motoros furóberendezést szerkesztettek. az új furóval naponként 100-110 métert lehet haladni és már készítették vele 700 méter mély kutat is. emellett műszakonként négy ember munkáját takarítják meg. az új berendezés nagymértékben elősegíti az alföldi falvak és tanyák vízellátásának megjavítását. /mti/

-. -

9.34

- 5 -

10.10

bb 9. Levelező tagozat is nyílik a mezőgazdasági szakmérnökképzésben - december 20-ig lehet felvételre jelentkezni

i ie szb ká

1961. december 6.

a földművelésügyi minisztérium új szervezeti formával bővíti a két évvel ezelőtt megindított mezőgazdasági szakmérnökképzést. az egyéves nappali tagozaton - amelyet két év alatt kétszázötvenen végeztek el - a jövő év elején öt szak nyílik: öntözéses gazdálkodási, növényvédelmi, baromfityénészti és baromfiipari, halgazdasági, valamint tejgazdasági és tejipari. emellett megkezdik a szakmérnökök levelező-oktatását is. a kétéves levelezőtagozaton három szak lesz: baromfityénészti és baromfiipari, mezőgazdasági üzemgazdasági, továbbá takarmány-, legelő- és rétgazdálkodási. az öntözéses gazdálkodási szakon egyéves levelező tagozat indul. a két tagozatra az idén körülbelül 240 hallgatót vesznek fel. 1963-ban és a következő években a levelező oktatás további szakokon is megindul.

a mezőgazdasági szakmérnökképzés nappali tagozatára legalább kétéves szakmai, a levelező tagozatra pedig a választott szaknak megfelelő, legalább kétéves gyakorlattal rendelkező mezőgazdasági mérnökök jelentkezhetnek. a levelező tagozaton tanulók ugyanolyan kedvezményekben részesülnek, mint a rendes egyetemi levelező oktatásban résztvevők. a felvételi kérelmeket december 20-ig a pályázók munkahelye felett felügyeletet gyakorló főosztályhoz kell eljuttatni. részletes felvilágosítást az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karának dékáni hivatala /gödöllő/ nyújt.
/mti/

--

bb 11. százféle taplógomba egy különleges gyűjteményben

i so/gg szb ká

1961. december 6.

az erdők különböző élősködőiből, a fák kártevőiből állítottak össze érdekes gyűjteményt a soproni erdészeti főiskolán. az erdővédelmi tanszéknek különösen gazdag gyűjteménye van a különböző taplógombákból: több mint száz taplógomba-fajtát gyűjtöttek össze. a korábban tűzgyújtásra használt gombafajtából a korszerű erdőgazdálkodás eredményeként egyre kevesebb található már erdeinkben.
/mti/

--

9.39

- 6 -

10.50

KK

bb 12. az országos mentőszolgálat

tr-lm sr

1961. december 6.

középfoku elsősegélynyújtó tanfolyamot indít december 12-én az 5. kerület markó utca 22 szám alatti székházában. jelentkezés személyesen, vagy telefonon /122-622/ 149 mellék/ 9-én 12 óráig. a tanfolyam díjtalan./mti/

--

bb 13. találkozás a mai magyar költészet és novella-irodalom képviselőivel - a költők és kora című irodalmi sorozat előadásai

i s/tm-lm sr

1961. december 6.

az egyetemi színpad a költők és kora című irodalmi sorozatban „személyesen is”, bemutatja a mai magyar novella-irodalom és költészet fiatal képviselőit. az előadások formailag is eltérnek a szokványos irodalmi estektől: a verseket és novellákat megszólaltató előadóművészek mellett, fellépnek a szerzők is. felolvassák egy-egy alkotásukat, beszélnek életükről és műhelytitkaikról is. az „irodalmi találkozók”, szinte tárlatszerűen egy-egy irodalomtörténész, vagy kritikus vezeti.

a sorozat jól sikerült első előadását az egyetemi színpad december 10-én megismétli. a műsorban simon istván és váci mihály versei, sántha ferenc novellái szerepelnek. az írókat illés lajos, az új írás szerkesztője mutatja be. a sorozat második előadására az újév elején kerül sor. csóri sándor, garai gábor és hárs györgy verseiből és szeberényi lehel novelláiból mutatnak be a szerzők és szereplők részleteket. februárban juhász ferenc és nagy lászló verseivel, illetve kamondi lászló novelláival ismerkedhetik meg a közönség./mti/

--

bb 18. fejőkombinát épült a pankotai állami gazdaságban

vid ká/j-lm li

1961. december 6.

a csongrád megyei pankotai állami gazdaság most már nemcsak juhászat áról lesz híres: itt épült fel az ország egyik legkorszerűbb fejőkombinátja. a szabadtartásos, kifutóval ellátott tehenistállóban 300 jószágot gondoznak, s a mellette felépült fejőházban géppel fejk a teheneket. a tej innen, emberi kéz érintése nélkül, csöveken át jut a tejházba, ahol hűtik, szeparálják. a fejőállásokba egyszerre 36 tehenet tudnak beállítani. a későbbiekben a tejház alagsorában sajt- és más tejtermékek üzemszerű készítésére is berendezkednek./mti/

--

9.44

- 7 -

10.50

KK

bb 14. szervánszky endre műveinek ősbemutatója szerzői esten

i fe/tm szb sr

1961. december 6.

az országos filharmónia szerzői estjein egy-egy élő zeneszerző, korábban írt művein kívül, bemutatják a legújabb kompozíciókat is. december 8-án a filharmónia kamaratermében rendezik meg szervánszky endre szerzői estjét. ezen a már ismert művein kívül a szerző három új dalát adják elő: magyar idill /juhász gyula verse/, esti kertben és meddő orám /minokettő tóth árpád verse/ / és a 2. vonósnégyes. műsorán szerepel még az 1. vonósnégyes, negy petőfi dal és a 2. fuvósötös. a szerzői esten közreműködnek sándor judit és rados ferenc énekművészek, a tatrai vonósnégyes és a budapesti fuvósötös. /mti/

bb 15. pályázat a dolgozók gimnáziumának készülő első- és második osztályos földrajz tankönyvek írására

i vt/gg szb sr

1961. december 6.

a művelődésügyi minisztérium középfoku oktatási főosztálya és a tankönyvkiadó vállalat az általános gimnáziumok esti- és levelező tagozata első, illetve második osztályos földrajz tankönyvének írására pályázatot hirdet. a pályázaton részt vehetnek gyakorló pedagógusok, főként a felnőttek oktatásában tapasztalatokat szerzett tanárok, vagy azok a jelenleg más beosztásban dolgozó pedagógusok - egyetemek és tudományos intézetek munkatársai -, akiknek iskolai gyakorlatuk van. pályázhatnak munkaközösségek is. az a pályázó, aki most nem tanít, ajánlatos, hogy jelenleg is iskolában dolgozó társszerzővel együtt nyújtsa be a pályamunkát. egy személy, vagy munkaközösség mindkét osztály tankönyvére küldhet be pályázatot. a tervezet kidolgozásánál különös figyelmet kell fordítani a felnőtt oktatás sajátosságaira. a beküldési határidő 1962 március 15.

a pályadíjakat külön-külön adják ki a két könyvre. az 1. díj 3000 forint, a 2. díj 2000 forint, a 3. díj 1000 forint. /mti/

-. -

- 8 -

9.56

10.00

PKK

bb 19. a téli hónapokban százmillió forint értékű munkát végeznek el a baranya megyei építőipari vállalat dolgozói

vi/ te szb ki

1961. december 6.

a mecseki iparvidék és lakónegyedek nagyarányu fejlesztése megkivánja, hogy az építkezéseken a téli időszakban is jó ütemben dolgozzanak. éppen ezért a háromezer munkást foglalkoztató, csaknem félmilliárd forint értékű feladattal megbízott baranya megyei építőipari vállalatnál nem kis gondot okoz, hogy a fagyszünetet elkerüljék és a téli munka is gazdaságos legyen.

az idén a téli munkaellátottság sokkal jobbnak ígérkezik, mint az elmúlt években. jó előrelátással, belső munkák tartalékolásával még a legzordabb időjárás esetén is 1700 munkás talál folyamatos tenmivalót. a szakipari dolgozóknak például egyetlen kieső napjuk sem lesz tavaszig. az ujmecekaljai városnegyedben két, hétemeletes, toronyházat hoztak tető alá. ezekben kétszáz lakás belső munkái vannak elvégzésre. ugyanitt december végéig összeállítanak három nagypanelos, négyemeletes házat. ezekben további 108 lakás nyújt belső munkalehetőséget. tovább épül a pécsi házgyár nagycsarnoka, a pedagógiai főiskola 280 személyes diákotthona. a kollégiumi építkezésen a téli munka jó megszervezése igen fontos, mert csak így lehetséges, hogy a vidéki leányhallgatók a jövő tanév kezdetén elfoglalhassák új otthonukat.

több helyen kell folytatni a külső munkákat is, többek között az egyetemi negyed kilencemeletes, 400 ágyas klinikai tömbjén, újabb lakóépületek alapjainak elkészítésén, a pécsi ujjpatyolat üzem alapozásán, gáz- és kábelvezetékek fektetésén. ujszerű lesz hogy a nagyobb, s főleg sürgős építkezéseken a hideg hónapokban is folytatják a kettős műszakot. ez az év kezdetén még idegenkedve fogadott munkaszervezési forma jó eredménnyel járt. a földgépek többműszakos üzemeltetésével például december végéig 600.000 köbméter földet mozgatnak meg. a daruk kétműszakos működése az éjszakai anyag-előkészítést könnyíti meg.

a három téli hónapban - decemberben, januárban és februárban - összesen százmillió forint értékű munkát akarnak elvégezni a vállalat dolgozói. ezért a külső munkahelyek védelmére tízezer négyzetméter nádpallót szereztek be. a központi beton- és habarcs-telepeket melegvizet szolgáltató kazánokkal szerelték fel. valamennyi szabadban dolgozó építő részére elegendő meleg munkaruha, kesztyű, továbbá védőitalhoz szükséges tea és cukor van készleten a vállalatnál. /mti/

-. -

- 9 -

10.00

10.20

PKK

bb 26. téli kikötőbe vonultak a balatoni hajók - rekordforgalmat bonyolítottak le a nyáron

vid szf/te-lm

1961. december 6.

reggelente dére lép a balaton-partot, téliesre fordult az időjárás a tó mentén. a magyar tenger kedvenc kirándulóhajói, a karcsutestű vizibuszok, meg az öreg gőzösök sorra bevonultak a siófoki téli kikötőbe, ahol tavaszig rendbehozzák gépeiket, újvarázsoltják fedélzetüket, s többi részeit. a balaton két „öregjét”, az 1892-ben épült helka és kelén gőzöst teljesen átalakítják, gőzgépeiket diesel-motorral cserélik fel, s ezzel növelik sebességüket. a felújított helkát már vízre is bocsátották, az utolsó simításokat végzik rajta. a partrahuzott kelént a hajókovácsok és szerelők szállták meg. hozzáálltak a tó legnagyobb hajójának, a beloiannisznak a nagyjavításához is. fedélzetének egyes részeit műanyaggal vonják be.

az erősen igénybevett vízijárművek ugyancsak részlegesen a javításra. az idei nyáron rekordforgalmat bonyolítottak le, 1,447.000 utas vettek fedélzetükre, harminchétezerrel többet a tavalyinál, amely szintén rekordév volt. a hajósok jó munkáját dicsérik, hogy a rekordforgalmat a tavalyinál eggyel kevesebb hajóval bonyolították le, mert a helka gőzös az átépítés miatt a tavasszal ki sem futott.

a siófoki forgalmi iroda jelentése szerint télen a jég beálltáig három hajójárat közlekedik siófok-balatonfüred, fonyód-badacsony és boglár-révfülöp között./mti/

--

bb 32. négyszázezer palack egri bor karácsonyra

vid szf/te-lm li

1961. december 6.

az eger-gyöngyösvideki állami pincegazdaság egri palackozó üzemében megkezdődött a karácsonyi forgalom. nagy keresletre számítanak, ezért az ünnepekre mintegy négyszázezer palackot töltenek meg egri borral, csaknem kétszer annyit, mint tavaly ilyenkor. javarésze egri bikavér. a nemes italból 250.000 palack kerül forgalomba. egyik része három és féldecis, másik része hétdecis lesz. egri leánykából is lényegesen többet töltenek a tavalyinál, a közkedvelt medocból pedig kétszer annyi jut az ünnepi asztalra, mint egy évvel ezelőtt. az édes borfajtát a fogyasztók kívánságára az idén először a hétdecis palackon kívül, három és féldecis kispalackban is forgalomba hozzák. több mint 15.000 kispalack medoc várja az elszállítást./mti/

--

10.08
1050

- 10 -

KR

bb 17. ahol a diákok 11, - a felnőttek viszont 13 nyolcadik osztályban tanulnak

vid fm/ke szb fm

1961. december 6.

dunaujvárosban a dolgozók általános iskolájának 39 osztályában az idén 1300 felnőtt tanul. a felnőttek tanulásának méreteire jellemző, hogy míg az általános iskolások 11 nyolcadik osztályban tanulnak, addig a felnőttek általános iskolájában 13 nyolcadik osztály működik. a gimnázium esti és levelező tagozatán az idén összesen 347-en, vagyis a tavalyinál százal többen tanulnak.

a szakmai és az általános műveltség fejlesztésére a kohászati technikum esti és levelező tagozatain kívül a közgazdasági technikum, a ruha- és textilipari technikum, valamint a vendéglátóipari technikum tagozatainak egyes osztályai is megnyitottak a városban. az idén 553 dolgozó vesz részt technikumok oktatásában.

az állami oktatáson kívül a dolgozók művelődését segítik a könyvtárak, az öntevékeny együttesek, a művelődési házak, s mindenekelőtt az ismeretterjesztő előadások. a téli hónapokban 9 különféle előadássorozatot, így ifjúsági akadémiát, szülői akadémiát, s kulturmunkások akadémiáját indítanak. külön előadássorozatot hallgatnak zenetörténetből a városi énekkar tagjai. az ismeretterjesztő előadások száma eléri a háromszázat.

a bartók béla művelődési házban létrehozták a művészeti és ismeretterjesztő klubot, ahol a város irodalmi és művészeti életének vezetői és aktivistái hallgatnak előadásokat és rendeznek vitákat. a városi és a járási művészeti együttesek vezetői, színjátzó- és táncoktatói részére külön foglalkozásokat tartanak, amelyeken hivatásos szakemberek adnak útmutatást az öntevékeny együttesek vezetőinek. a bartók béla művelődési ház szakembere rendszeresen látogatja a környező községeket és módszertani tájékoztatást ad a községi együtteseknek.

a középiskolás fiatalok részére külön képzőművészeti oktatást biztosítanak.

a városi művészeti együttesei többször ellátogatnak a munkásszállásokra és a járás községeibe is. a zeneiskola tanárai pedig hangversenyeket adnak a munkásszállásokon és a falvakban./mti/

--

9.50
1050

//

KR

bb 16. jövőre öt új üzletet nyitnak és tizenhét boltot alakítanak át önkiszolgálóvá miskolcon

vid te szb ki

1961. december 6.

a miskolci városi tanács kereskedelmi osztálya a munkaosztály helyzetének javításáról hozott párthatározat óta fokozott gondot fordít arra, hogy a peremkerületekben jól felszerelt, gazdag áruválasztékkal ellátott üzletekben vásárolhassanak a dolgozók. még az idén négy új üzlet nyílik miskolcon, nagyjából a város új lakótelepein.

a vásárlás meggyorsítására egyre több üzletben térnek át az új kereskedelmi formákra: az önkiválasztó és önkiszolgáló rendszerre. miskolcon ma már harminc ilyen üzlet van és jövőre újabb 17 boltot alakítanak át önkiszolgálóvá. ezenkívül jövőre öt új üzletet nyitnak. /mti/

--

bb 20. borsod megyében már 18 falusi irodalmi színpad működik

vid se szb fm

1961. december 1.

borsod megyében jelenleg tizennyolc falusi irodalmi színpad működik. tagjai munkások, parasztok, diákok és pedagógusok, akik zenés irodalmi összeállításokkal szerepelnek. az irodalmi színpadok a téli hónapokban a színpadokkal felkeresik a környező községeket és termelőségüket is. /mti/

--

bb 33. hetente kétezer adag gesztenyepüré fogy a komárom megyei falusi cukrászdákban - a falusi háziasszonyok is szívesen vásárolnak félkész tortákat

vid te szb ki

1961. december 6.

komárom megyében a községi cukrászdák forgalma eléri a havi 30.000-40.000 forintot. mindennapos jelenség, hogy a falusiak a cukrászsüteményeken kívül feketekávé is fogyasztanak. idén már a gesztenyepüré sem ismeretlen a falun. hetenként mintegy kétezer adag püré, illetve gesztenyés torta fogy el a községi cukrászdákban, ahová egyre több félkész tortát is szállítanak. /mti/

--

10.35

- 12 -

bb 21. naponta 100.000 forintot tesznek takarékbba szolnok megye szövetkezeti gazdái

vid ká/j-lm bs

1961. december 6.

szolnok megyében november közepétől kezdve naponta átlag 100.000 forinttal növekszik az ötp-fiókok betétállománya; ennyi pénzt tesznek takarékbba a szövetkezeti gazdák. a legtakarékosabbaknak a karcagi termelőségüket tagjai bizonyulnak: volt olyan nap, amikor karcagon 140.000 forintot jegyeztek be a betétkönyvekbe. többhelyütt, így mezőtúron, kisujszálláson, mezőháken és turkevén 2000-3000 forintról szóló betétkönyvet váltottak ki a szövetkezeti gazdák. /mti/

--

bb 22. öt és fél millió forintot költöttek lakásfelújításra, tatarozásra a somogy megyei állami gazdaságok

vid kz-lm ká

1961. december 6.

somogy megye állami gazdaságai csupán ebben az esztendőben több mint öt és félmillió forintot költöttek lakásfelújításra és tatarozásra. a több év óta tartó tervszerű munka eredményeként az idén eltűntek az utolsó, még a régi nagybirtokokról maradt, földes szobák: minden család egy, vagy kétszobás padlós, illetve parkettás lakásba költözött. /mti/

--

bb 25. saját erőből 40 millió forintot ruháztak be heves megye termelőségüket - csaknem kétszerannyi gazdasági épület kerül tető alá, mint amennyit terveztek

vid ká/j-lm bs

1961. december 6.

heves megye mezőgazdasági termelőségüket ebben az évben igen nagy összegeket fordítottak beruházásokra, különösen a közös állatállomány elhelyezését szolgáló ólak, istállók építésére. a szövetkezetek idei beruházási tervében 341 létesítmény szerepelt, s ehelyett eddig 602 épület készült el, további 50 létesítmény építése pedig befejezéshez közeledik. ezzel több mint 162.000 állat részére biztosították férőhelyet. elkészült többek között 81, egyenként 96 férőhelyes és 24, ötven férőhelyes növendék-istálló, továbbá 20.000 sertés elhelyezésére süllyesztő és hizlalda. 19 termelőségükben építették ki a villanyhálózatot, s ezzel a megyében 50-re emelkedett a villamosított szövetkezeti majorok száma. az építkezések költségeinek jórészt saját erőből fedezték; a közös gazdaságok 40 millió forinttal járultak hozzá a beruházásokhoz. számos termelőségükben a nagyarányú építkezésekkel teljes egészében megoldották az állatállomány közös elhelyezését. /mti/

10.40

- 13 -

bb 23. megkezdtek a klott gyártását a győri textilművekben

vid szf/te-lm li

1961. december 6.

a klottnak, ennek a fontos textilanyagnak gyártását a győri textilművek vette át a goldberger gyártól. a győri gyár-gelepen erre a célra előregyártott elemekből 2.5 millió forintos költséggel, vasszerkezeti szövőcsarnokot építettek, korszerű munkakásjóléti helyiségekkel, mosdóval, fürdővel, öltözővel. a gyár dolgozói társadalmi munkával vettek részt az építkezésben.

az új szövődébe a nyár óta 120 széles szövőgép érkezett. felszerelésük, üzembelállításuk befejeződött. az új cikk gyártás-technológiáját a szövők és művezetők hamar elsajátították, s ma már a régivel azonos minőségben gyártják a klottot. az év végéig 560.000, a jövő évben pedig kétféle négyzetméter állítanak elő a 120 gépen. a kereskedelem fokozódó igényeinek kielégítésére a jövőre még további 20-25 gépet állítanak be klottszövésre.

januártól kezdve jelentősen fejlődik a kikészítés is. az ehhez szükséges berendezés szerelése folyamatban van. az új mercerizáló gépen kezelt klott szép fényével, kellemes fogásával felülmúlja majd a régi áru minőségét./mti/

--

bb 28. újabb takarmánykeverőket helyeztek üzembe

vid ká/j-lm bs

1961. december 6.

hajdu-bihar megyében a téglási, a debreceni és a nagyrábéi után üzembe helyezték a kabai takarmánykeverőt is, és ezzel a megyében már 4 helyen cserélhetik a különböző magas tápértékű takarmánykeverőket a termelőszövetkezetek. a tépok etetése igen kedvező tapasztalatokkal járt, a baromfinevelés és a sertéstenyésztés sokkal kifizetőbb lett. a hajduszoboszlói kossuth tsz-ben a sertéseknél 30 kilós súlygyarapodást is elértek 1 mázsa takarmánykeveréssel. nádudvaron a vörös csillag tsz-ben az idén sikerült először elérni, hogy 1 kiló csibehus előállításához 4 kilónál kevesebb takarmányt használtak fel.

új takarmánykeverő üzemeltetést adtak át rendeltetésének békés megyében is. az orosházi üzemmel együtt ebben a megyében naponta már 8 vagon takarmánykeverőket gyártanak a termelőszövetkezetek állattenyésztési részére./mti/

--

10.50

- 14 -

bb 24. minden kisz-tag egy könyvvel gyarapítja a falusi könyvtárat karancsalján

vid fm/ke szb fm

1961. december 6.

a nógrád megyei karancsalján most tatarozzák a művelődési házat, s új könyvtárhelyiséget is építenek. az új helyiség önmagában még nem lenne elegendő - sok jó könyv is kell. erről tanácskoztak legutóbbi taggyűlésükön a karancsaljai kisz-fiatalok. a 80 tagú kisz-szervezet elhatározta, hogy védnökséget vállal a könyvtár felett, s minden kisz-tag egy könyvvel gyarapítja a községi könyvtárat. a kisz-szervezet tagjai évente legalább annyi munkát végeznek, amelynek jövedelméből egy új könyvet vásárolnak a könyvtár részére. ez karancsalján 80 kötetet jelent. a taggyűlés után megkezdődött az önkéntes társadalmi munkabrigádok szervezése, s a taggyűlést követő napokban a művelődési ház tatarozásánál és az új könyvtár építésénél is egymást váltották a fiatalok. segítettek a kőműveseknek. keresztéből minden fiatal 30 forintos könyvtalványt vált. készülnek a fiatalok a karácsonyi könyvbárra is, amelynek minden bevételét a könyvtár fejlesztésére fordítják.

eredetileg az volt a tervük, hogy jövőre gyarapítják a könyvtalványt 80 könyvvel. a fiatalok lelkesedése azonban így már az idén valóra váltja a példamutató kezdeményezés célját./mti/

--

bb 27. ötven tagú énekkar alakult a tolna megyei szakályban

vid fm/ke szb fm

1961. december 6.

a tolna megyei szakályban eddig nem volt énekkar. most a földművelőszövetkezet, a községi tanács és a tömegszervezetek közreműködésével 50 tagú vegyeskórus alakult, s tánc- és színjátszó együttes létrehozását is tervezik. az egyik legidősebb énekes, pap balázsné, termelőszövetkezeti tag, az elmúlt években 40 régi szakályi népdalt jegyzett le. a kórus pap balázsné gyűjtése alapján régi népdalokból állítja össze első műsorát, amellyel a télen mutatkoznak be./mti/

--

10.58

- 15 -

Handwritten signature

bb 29. vékony termőrétegben is megél az új tarlórépa - nagy termőképességű takarmánynövény az Őrségi és a göcseji táj részére

vid ká/j szb ká

1961. december 6.

a nyugat-magyarországi erodált erdőtalajokon, az Őrségi és a göcseji tájon, ahol kevés a termőtalaj és magasan fekszik a víz átmeresztő agyagrétege, a mezőgazdasági szakembereknek sok gondot okoz a gyökértakarmányok hiánya. ezeken a talajokon szinte lehetetlen cukor-, illetve takarmányrépat termelni. a kesztelyi mezőgazdasági akadémia szentgyörgyvölgyi kísérleti telepén most kinemesítettek egy olyan másod-, illetve tarlóvetésű répafajtát, amely a gyenge talajon is megél. az „Őrségi 12-es tarlórépa”, nemesítői arra törekedtek, hogy a növény ne legyen hosszukás alakú, mert az vastag termőtalajt kíván. az új répafajta gömbölyű, vízszintesen terjeszkedő testével a talaj felszínén ül, csak kis karógyökereit eresztí le a földbe. tenyészideje rendkívül rövid: 5-12 hét alatt beérik, a szárazságot is jól bírja, s a 7-8 fokos fagy sem okoz benne kárt. az új tarlórépa buza után 123, maghozó lencse után 260 mázsás termést hozott holdanként. a kísérletek szerint rendkívül meghalálja az istállótrágyát: trágyázott zabos bükköny után 302-473 mázsás holdankénti terméssel fizetett. /mti/

-. -

bb 30. megnyitották a zalaszentmihályi Lápi mésztelepet - évente 10.000 hold talajjavítás zalában

vid ká/j szb ká

1961. december 6.

zala megyében, ahol mintegy 200.000 hold mészből szegény szántóföldet tartanak nyilván, a növénytermesztési szakemberek a termelőszövetkezetek elgondolásai alapján elkészítették a talajjavítás menetrendjét. eddig általában 4000-5000 hold földet javítottak meg évente, ezután az évi talajjavítás mértéke eléri a 10.000 holdat. a földek termőerejét mészpórral és lápi mészsizappal állítják helyre, s ezekből az anyagokból a következő esztendőben elegendő mennyiség áll majd rendelkezésre. a zalaszentmihályi tőzegtelenen ugyanis megkezdték a tőzeg alatt elhelyezkedő, több méter vastag lápi mészsizap kitermelését és szállítását. a gyorsabbütemű talajjavítást teszi lehetővé az is, hogy az év végére elkészül a zala megyei bányai- és építőanyagipari egyesülés sümegi mészkőbányájának üzeme. /mti/

-. -

11.02

- 16 -

bb 31. jövőre tovább fejlődik, szépül jászberény

vid te-lm ki

1961. december 6.

a jövő évben ismét sokmillió forintot költenek az alföld egyik régi városának, jászberénynek fejlesztésére. tovább építik a fürdőt, amelyre már az idén csaknem két és félmillió forintot ruháztak be. ezenkívül újabb tizenkét tantermes középiskola építését kezdik meg. a városias jelleg kialakítását szolgálja új utak építése, a vízvezeték és csatornahálózat bővítése. a tervek szerint ezekre a munkákra több mint kétmillió forintot költenek. tovább bővítik a barátság-ligetét. ehhez a lakosság négyszázezer forint értékű társadalmi munkával járul hozzá. /mti/

-. -

bb 34. három év alatt tizenkét új művelődési otthon békés megyében

vid fm/ke-lm fm

1961. december 6.

békés megyében 12 községben épült új művelődési otthon az elmúlt három évben. az építkezéseket a lakosság megsegítette. csabacsüdön, Lökösházán és hunyán 100-100.000 forint volt a társadalmi hozzájárul értéke. mezőkovácsházán és sarkadon hatszáz-hatszáz személyes járási művelődési otthont adtak át rendeltetésének. legutóbb csárdaszálláson és medgyesegyházán avattak korszerű művelődési otthont. a népművelés új otthonait kényelmesen, izléseesen rendezték be. a megye művelődési otthonainak zömében van már televízió. /mti/

-. -

bb 35. prizmaföldelő-gépet szerkesztettek nyiregyházán - gyorsabb, olcsóbb a cukorrépa és más mezőgazdasági növények prizmaínak betakarása

vid ká/j-lm bs

1961. december 6.

gődény vince elektromérnök, kremper jános gépészmérnök és benya lászló, a nyiregyházi állami gazdaság főgépésze prizmaföldelő-gépet szerkesztett. a burgonyaszedő-gép világra földhányó lapátokat szereltek, amelyek 40 centiméter mélyen kiemelik és megszabtott irányban, 6-8 méter távolságra dobják el a földet. a szerkezet segítségével gépesíthető a burgonya, a cukorrépa és más mezőgazdasági növények prizmaíjának betakarítása. azelőtt egy-egy köbméter föld prizmába rakása 6 forintba került, a gép segítségével ez a költség most 70 fillérre csökkent. teljesítménye tízórás munkaidőben 300 köbméter, azaz 30 ember munkáját helyettesíti. az új gépet nyiregyházán kívül már más szabolics-szatmár megyei állami gazdaságban is alkalmazták, tavasszal pedig a konstrukciót átadják a termelőszövetkezeteknek is. az újításnak igen nagy jelentősége van szabolicsban, ahol évenként többtízezer vagon burgonyát, cukorrépat és más növényt kell a szabadban tárolni. /mti/

-. -
- 17 -

11.35

11.45

bb 36. Vas megye tsz-községeiben megteremtik a mű-
rakoási lehetőségeket

vid fm/ke szb fm

1961. december 6.

Vas megye termelőségvetkezeti községeiben az idén - nagyrészt
községfejlesztési alappól - 18 új művelődési otthon építését kezd-
ték meg. ebből hatot már átadtak rendeltetésének, s ezzel 134-re
emelkedett a művelődési otthonnal rendelkező községek száma. a fel-
szabadulás előtt mindössze 22 elhanyagolt művelődési otthon, illet-
ve előadóterem volt a megyében.

a falvakban fellendült a sportélet, tánc- és színjátszó csoportok
alakulnak, művelődnek a fiatalok. számos helyen parasztkóruso-
kat hoznak létre. jelenleg már több mint 40 vegyes- és férfikórus
működik a megye falvaiban. pankaszon például három kórust alakí-
tottak. a nemrég életre hívott ikervári énekkarnak már csaknem száz,
az ölbőinék hatvan, a mikosszéplakinak hatvanöt tagja van.

a művelődési otthonokban művészeti és technikai szakkörök működ-
nek. a tsz-falvakban nagy az érdeklődés az ismeretterjesztő előadá-
sok iránt is. több művelődési otthonnak már saját előadói munkaközös-
sége van.

a tsz községek vezetői szórakozási, művelődési lehetőségeket
teremtének a fiataloknak. a egyes szövetkezetei az elmúlt évi
zárszámadásokon tsz-családonként átlagosan 63 forint szociális és
kulturális alapot tartalékoltak. ebből az összegből mintegy 15
közös gazdaságban vásároltak rádiót, televíziót, több helyen sport-
felszerelést, hangszer, táncruhát vettek a sportolni, szórakozni
vágó fiataloknak. az idén már a legtöbb tsz-ben megszervezték a
közös kirándulást. nem egy szövetkezeti gazda az idei nyáron látta
meg először a magyar tengert. jelentős összeget fordítottak könyvek-
re, klubszobák létesítésére is.

a megye legnagyobb közös gazdaságában, az ötezer holdas, három
községet egyesítő kemenesaljai úttörő tsz-ben például ebben az év-
ben mintegy 150.000 forintot fordítottak szociális és kulturális
célokra. ebből az összegből a tsz- tagság kérésére a vönöckli mű-
velődési ház felépítéséhez 70.000, a mersevátéhoz pedig 40.000 fo-
rintot biztosítottak. az új kulturális létesítményeket már birtokuk-
ba vették a tsz-tagok.

/folyt.köv./

11.45

- 18 -

bb 36. /Vas megye... folyt./- szb

a szórakozási, művelődési lehetőségek megteremtése elősegíti,
hogy a fiatalok nem kívánkoznak el ezekből a falvakból. a kemenes-
aljai tsz-hez tartozó három községben az idén 40 nyolcadik osztá-
lyos fiatal fejezte be általános iskolai tanulmányait. ezek közül
11-en tanulnak tovább gimnáziumban, gépipari és mezőgazdasági tech-
nikumban, a többiek pedig az állattenyésztésben, a növénytermesz-
tésben, a tsz kovácsoló, gépszerelő és bognár műhelyében helyezked-
tek el. hasonló a helyzet a büki, a csepregi, a nagygeresdi és még
számos tsz-ben is, ahonnan évek óta nem mentek el fiatalok, sőt
többen visszatértek a városból. /mti/

--

bb 37. tanul, művelődik a falu - ötvenezzer szövetkezeti tag a
szakmunkásképző tanfolyamokon - csaknem ezer községben nyílt is-
meretterjesztő akadémia

i ie szb ká

1961. december 6.

a nagy őszi mezőgazdasági munkák zöme országsszerte befejeződött,
s bár a mezőgazdasági nagyüzemekben télen is van tennivaló, mégis
több idő jut tanulásra, művelődésre. a legutóbbi hetekben mindenütt
megkezdődött a szervezett oktatás, s ennek középpontjában a szakmai
tanulás áll.

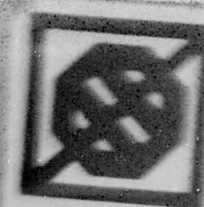
a mezőgazdaságban, egy-két speciális terület kivételével, néhány
éve még ismeretlen fogalom volt a szakmunka. a korszerű technikára
alapuló nagyüzemekben azonban elengedhetetlen, hogy a fizikai dolgo-
zók egy része is rendelkezzen rendszerezett elméleti ismeretekkel.
a mezőgazdasági tanulók képzésének az állami gazdaságokban már né-
hány éves múltja van, igazi kibontakozása azonban most kezdődött,
amikor a termelőségvetkezetek is nagyszámban szerződtettek tanulókat.
az 1500 másodéves mellett 4800 falusi fiatal kezdte most meg a husz
mezőgazdasági szakma valamelyikének elsajátítását. a tanulók negy-
ven százaléka a lányok közül került ki, s egyes szakmákban, például
a baromfitenyésztésben és tejgazdálkodásban, nagy többségben vannak.
azokban a falvakban, vagy szövetkezetekben, ahol elegendő egy szak-
mai tanuló száma, kibontakozott a tanulás, a többiek a leg-
közelebbi mezőgazdasági szövetkezetben kapnak elméleti oktatást.
brutális kezdeményezés a tsz-ben a szövetkezeti tanulók iskolája,
amit a téli szünetben a tsz-ben rendeztek be, tantermek-
kel, fiú- és lány-dióthonnal.

/folyt.köv./

12.05

12.50

- 19 -

bb 37. /tanul, művelődik... 1. folyt./- szb

a termelőszövetkezetek rohamosan növekvő szakmunkásigényét a tanulóképzés egyelőre nem tudja kielégíteni, ugyanakkor a tagság zömét olyan, gazdag gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező parasztemberek képezik, akiknek már kevesebb tanulás is elegendő a szakmunkás-képesítés megszerzéséhez. közülük az utóbbi hetekben csaknem ötvenezeren kezdték meg a rendszeres tanulást, a hagyomány szerint még ezüstkalászos elnevezésű, de már a szocialista nagyüzem követelményei szerint megváltozott tartalmu és rendeltetésű tanfolyamokon. a hallgatók jelentkezését sok szövetkezetben körültekintő munka előzte meg: számbavették, hogy a távlati tervek szerint milyen üzemágban hány szakmunkásra lesz szükségük, több helyen pedig azt is meghatározták, hogy a szakmunkásképzéssel rendelkező tagoknak havonta néhány munkaegységgel többet írják jóvá. ennek az ösztönző hatása is mutatkozik abban, hogy a tanfolyamoknak az idén a tavalyinál éppen kétszer több hallgatójuk van. a falusi oktatás, a mezőgazdasági szakmunkás-képzés sok segédeszközt is igényel. a könyvesboltokból már csaknem 100.000 kötetnyi tankönyvet küldtek ki a fiatal és a „felöltt tanulóknak,, , s többszáz ezer forint értékű új szemléltetőeszköz is segíti tanulmányaikat.

mind szélesebbkörű az érdeklődés a falun a magasabb fokú, már technikusai képzettséget nyújtó tanulás iránt is. a mezőgazdasági technikumok levelező tagozata lassan már tömeges oktatási formának számít. a jövő év elején megnyíló első osztályokba hétezeren jelentkeztek, - csaknem kétezerrel többen, mint tavaly. most ők is tanulnak, a négy technikum osztály mintegy tízezer levelező hallgatójával együtt - készülnek a felvételi vizsgákra. egyébként a levelező-hallgatók nagyrésze nem „levelező,, , mert mind jobban tért hódít a két évvel ezelőtt kialakult új forma: a kihelyezett osztály. az idei télen több mint száz ilyen nyílik az első évfolyamon, nagy többségben szövetkezeti tagok és állami gazdasági dolgozók részére.

a korszerű nagyüzemi mezőgazdaság elsősorban szakismereteket követel művelőitől, de az új típusú szövetkezeti parasztságnek egész látókörre szélesebb, általános ismeretei is gazdagabbak. többféle oktatási forma segíti ennek kibontakozását. a tudományos ismeretterjesztő társulat szervezésében körülbelül 300 termelőszövetkezetben nyílt ugynevezett akadémia, növénytermesztési, állattenyésztési vagy kertészeti tagozattal, és több általános természettudományi és egyéb előadással.
/folyt.köv./

12.45
12.50

- 20 -

bb 37. /tanul, művelődik... 2. folyt./- szb

az állami gazdasági és gépállomási dolgozók, illetve a falusi asszonyok és fiatalok részére, különböző tematikával, mintegy hatszáz tit-akadémia előadásai kezdődtek meg.

a szervezett mezőgazdasági szakoktatás és ismeretterjesztés az idei télen a mezőgazdasági dolgozóknak 15-20 százalékára terjed ki. a többiek a közös művelődés kevésbé kötött formái várják. sok faluban új kezdeményezés is indult: a régi, annak idején népszerű szabad föld téli estéket elevenítették fel új, nagyüzemi formában. ezeken a szövetkezeti téli estéken a szövetkezetek tagjai - a tanácsok, művelődési otthonok segítségével összeállított program alapján - megbeszélik az időszerű problémákat, gyarapítják szakmai és kulturális ismereteiket. /mti/

--

bb 38. már műtrágyát ad a szolnoki új szuperfoszfát üzem - a tervezettnél négy hónappal korábban kezdték meg a gépek együttes kipróbálását

vid szf/te szb shzf

1961. december 6.

a tiszamenti vegyiművek most elkészült szuperfoszfát üzemében a tervezettnél négy hónappal korábban megkezdték a gépi berendezések együttes kipróbálását. az új szuperfoszfát gyár, amely több mint kétszázötvenmillió forintos költséggel szovjet tervek alapján épült, a legkorszerűbb az országban. az üzemszerek közötti együttműködést központi vezérléssel irányítják és az anyagmozgatást is a legmesszebb menőn gépesítették. abban, hogy az 1962. április 1. határidő helyett már az idén december elején megindulhattak a gépek, nagyrésze van a kiszáradásvesztésének és a kivitelező vállalatok, az építők, a gépgyárak és a különböző szerelővállalatok jól szervezett együttműködésének. az szkp 22. kongresszusának tiszteletére kezdeményezett verseny segítségével az építők a korábbi határidőket is előrehozták és november elejére minden fontos üzemszert átadtak a szerelőknek.

a gépi berendezések előzetes megforgatása után a hét elején ismét elindították a gépeket és megkezdődött a termelés közbeni kipróbálás. a kapacitásra jellemző, hogy rendes üzemmenettel huszonnégy óra alatt majdnem hatszáz tonna szuperfoszfátot állítanak elő. a tervek szerint a gépek kipróbálása közben még az idén mintegy kétezer tonna műtrágyát gyárthatnak. /mti/

--

12.55

12.55

- 21 -

bb 39. időjárásjelentés

gg szb

1961. december 6.

a meteorológiai intézet jelenti december 6-án, szerdán 13 óra-
kor:

sokhelyen eső, helyenként havazás

a keddi nap folyamán óceáni származású hideg levegő beáramlása inult meg európa területére. első hulláma több helyen esőt okozva szerdán reggel elérte a kárpátok vonalát. hazánkban kedden felhő-átvonulások voltak, eső nem esett. miskolcot koradélutánig tartó köd borította. a hőmérséklet a nap folyamán az északnyugati és az északkeleti országhatár közelében 8-12, máshol 12-16, a dunántul déli felében sokhelyen 16-18 fokig emelkedett. szerda hajnalban a nyugati és északi határvidéken 2-5, az ország többi részében általában 5-10 fokig hűlt le a levegő. talajmenti fagy nem volt. szerdán délelőtt a dunántulon eső és lehülés indult meg, erős északnyugati széllel.

budapesten 12 órakor a hőmérséklet még 11 fok volt, de félóra alatt már 8 fok alá süllyedt. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 11.1 fok volt, 9.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. szerdán 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: hidegebb és erősen felhős idő, sok helyen eső, a dunántulon és a magasabb hegyeken helyenként hó. az ország keleti felében egy-két helyen zivatar. az ország nyugati felében élénk, helyenként viharos északnyugati, északi, keleten még mérsékelt déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten plusz 4-7, nyugaton 0 - plusz 4 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön keleten 6-9, nyugaton 2-6 fok között.

a duna vízállása budapestnél szerdán délelőtt 11 órakor: 141 centiméter. /mti/

-. -

14.32

- 22 -

bb 40. képzőművészeti kiállítások a szolnoki színházi bemu-
tatók alkalmából

vid fm/ko szb fm

1961. december 6.

a szolnoki szigligeti színház és a szolnoki művésztelep megállapodása szerint a színházi bemutatókkal egyidőben a művésztelep egy-egy lakója a színház előcsarnokában kiállítja legjobb alkotásait. eddig bokros lászló, gácsi mihály és baranyó sándor művészek rendezték kiállítását. /mti/

-. -

bb 41. magyaránnyu gátépítéshez kezdtek a vezsenyi szövetke-
zeti gazdák a tiszta árterületén

vid ká/j szb ká

1961. december 6.

szolnok megyében, a vezsenyi tiszamenti termelőszövetkezet tagjai a tiszta árterületén fekvő, 1500 holdnyi földjüket mentesíteni kívánják az árvizektől, és ezért magyaránnyu gátépítési munkákhoz kezdtek. a 11 és fél kilométer hosszú gát építésénél 56.000 köbméter földet mozgatnak meg. elkészülte után a másfél ezer holdnyi területen be tudják vezetni a kalászos és a kapásnövények vetésváltását, meg tudják gátolni az árnak a talajszervezetre gyakorolt romboló hatását. előzetes számítások szerint a gáttal védett földeken évente 5 és félmillió forint bruttó-
cevéletl érnek el, azaz már az első évben megtérülnek az építés költségei. /mti/

-. -

bb 43. óriás cementsilókat indítottak utnak pécsről bagadba

vid szf/te szb szf

1961. december 6.

a pécsi építőgép karbantartó vállalat az idén lépett az exportáló üzemek sorába. az irakban épülő vasbetonalj gyár berendezésének egy részét, két, egyenként kilencven tonna befogadóképességű cementsilót pécsről rendelte meg a kivitelező szövetkezet vállalat. az idomvasakból és lemezekből alkotott óriás cementtartályok jó minőségben elkészültek. a tizenegy vagonnyi szállítást szerdán utnak indították rendeltetési helyére, bagdadba, ahol még ebben a hónapban felépítik a silókat. /mti/

-. -

14.50

- 23 -

bb 42. teljesítették vállalásukat a kisz-fiatalok: 2.6 millió forint értékű dorogi félkocszot állít elő terven felül a határidő előtt üzembehelyezett új kemence

vid szf/te szb szf

1961. december 6.

a dorogi szénfeldolgozó vállalat új, 3-as számú, ugynevezett geissen-kemencéjének üzembehelyezését eredetileg december 31-re tűzték ki. a nehézipari minisztérium azonban kiemelt beruházásnak nyilvánította az építkezést és több intézkedéssel meggyorsította a munkát. az üzem kisz-fiataljai elhatározták, hogy ők is segítenek az üzembehelyezés előbbrehozatalában. szocialista szerződést kötöttek a beruházásban részvevő hat vállalat kisz-szervezetével, s ha alkatrész, vagy valamilyen berendezés hiánya késleltette a munkát, a fiatalok azonnal cselekedtek. a faáru és mintakészítő gyár kisz-brigádja például két héttel határidő előtt készítette el az öntvények mintáit. a dunántúli kőolajipari gépgyár és a dunai vasmű kiszistái társadalmi munkával is gyorsították a tőlük várt alkatrészek előállítását és több héttel korábban elküldték azokat dorogra.

a fiatalok a helyszínen is jelentősen gyorsították a szerelést. a dorogi szénfeldolgozó kiszesei szabadidejükben is ott voltak az építkezésen. ilyen összefogással az új kemencét két hónappal előbb, október végén átadták. a nyomban megkezdett üzempróba közben kijavították a kisebb hibákat, most pedig megkezdték az üzemszerű termelést, a korszerű kemencében. a határidő rövidítéssel az év végéig háromezer tonna félkocszot készítenek 2.6 millió forint értékben. /mti/

--

bb 44. korszerűsítik a szombathelyi vasuti aluljárót

vid szf/te szb szf

1961. december 6.

a szombathelyi vasutállomás déli részén sok zavart okoz a vasuti és közúti forgalomban a korszerűtlen vasuti aluljáró, mert a vonatok csak 15 kilométeres sebességgel haladhatnak át felette, a közúti forgalom pedig a járművek torlódása miatt gyakran elakad. a gyalogos átkelés sem felel meg a követelményeknek. most megkezdtek az aluljárónak a megnövekedett forgalom követelményei szerint új építését. a korszerűsített aluljáróban 12 méter széles uttesten haladhatnak majd a járművek. a gyalogjárót alagutszerűen képezik ki. az átépítéssel jövőre készülnek el a hívépítők. /mti/

--

15.02

- 24 -

bb 45. elkészült a személyes kőkönyösi munkásszálló főépülete

vid szf/te szb szf

1961. december 6.

komló egyik legszebb részén, a kőkönyösi városnegyedben, elkészült az ezerkétszáz személyes, új munkásszálló főépülete. az idegenből komlóra került bányászok az új hajlékban kényelmes, barátságos otthonra lelnek. egy-egy szőpen berendezett szobában négyen laknak. az épület földszintjén négyszáz személyes étterem, társalgó szolgálja a szállólakók kényelmét. az építkezés első része 10.5 millió forintba került.

a következő években további két szárnyal bővül a munkásszálló, mire teljesen elkészül, ötvenötmillió forintot használnak fel építésre és berendezésre. lesz a szállónak központi mosodája és garázsja is. az épületet szép parkkal veszik körül. /mti/

--

bb 52. új üzemcsarnokkal bővült a Lenin kohászati művek martin acélműve

vid szf/te-lm li

1961. december 6.

a lenin kohászati művek martin acélművében az 1-es, 2-es és 3-as számú kemence öntőtégelyekkel, ugynevezett kokillákkal való ellátása megfelelő helyiség és szállítóeszköz hiányában évek óta nehézségekbe ütközött, emiatt számos alkalommal elhúzódt az öntés, akadozott a kemencék folyamatos munkája. a nehézségek megszüntetésére 80 méter hosszú üzemcsarnokot építettek, s megfelelő darupályával és félportál daruval látták el. az új csarnokban egyszerre háromszáz kokillát tárolhatnak, illetve készíthetnek elő az acél öntéséhez.

az új létesítményt most adják át rendeltetésének. ezután kihasználhatják majd a három martin-kemence teljesítő-képességét, számottevően gyorsíthatják a durvahengeremű öntécs-ellátását, s ugyanakkor sokkal jobb munkakörülmények között végezhetik munkájukat a dolgozók. /mti/

15.35 16⁰⁰

- 25 -

Kei

bb 46. heves megyei termelőség-területi gazdák látogatása budapesten
vid ká/j-lm li 1961. december 6.

a termelőség-területi tagok biztosítási és önszegélyező csoportjának szervezésében szerdán reggel 300 heves megyei termelőség-területi gazda indult budapesti kirándulásra. a szervezetek ellátogatnak több üzembe, munkás-paraszt találkozókon színházi előadásokon vesznek részt, s megtekintik fővárosunk nevezetességeit. az üzemből felkeresik a vörös csillag traktorgyárat 15./mti/

..-

bb 47. termelőség-területi asszonyok tanácskozása miskolcon
vid ká/j-lm li 1961. december 6.

szerdán miskolcon tanácskozásra gyűlik össze a borsod megyei termelőség-területi nőbizottságának küldöttei, valamint a közös gazdaságok legjobban dolgozó nőtagjai. a tanácskozáson megjelent és felszólalt erdei lászlóné, az országos nőtanács elnöke. dr. bodnár ferenc, a megyei tanács elnökhelyettese bevezető előadásában hangsúlyozta, hogy az asszonyok munkájára elsősorban a kapások növényápolásánál, a köztes növények - bab, lencse-termesztésénél és a baromfitenyésztésnél számítanak. fokozottabb mértékben ki kell venniük a közös munkából csakugy, mint a szervezetek vezetéséből. az olyan termelőség-területi asszonyokban, mint a mezőkövesdi kossuth, és a szentistváni 7. pártkongresszus, ahol a tagság többségét asszonyok teszik ki, a nők kellő felkészültséggel és hozzáértéssel vegyék ki részüket az irányításból. csikós istvánné, a megyei nőtanács titkára bejelentette: a közös gazdaságban elterjesztik a kiváló női brigád mozgalmát, amely a sátoralja-ujhelyi járásban máris igen jó eredményekre vezetett.

az előadásokat követő felszólalások után a tanácskozáson elhatározták, hogy a termelőség-területi nőbizottságai a szervezetek vezetésével együtt programot dolgoznak ki az asszonyok szélesebbkörű bevonására a közös munkába.//mti/

..-

bb 50. a szovjetunióba utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége

k vt/imé-lm fm 1961. december 6.

a szovjet háborús veteránok szövetségének meghívására gábor istvánnak, a magyar partizán szövetség főtitkárának vezetésével - szerdán moszkvába utazott a szovjetunióban harcolt, volt partizánok delegációja./mti/

15.41/6

- 26 -

bb 51. előkészületek a jövő évi mezőgazdasági kiállításra - ülést tartott a kiállítási főbizottság

t so/gk-lm ká 1961. december 6.

jövőre ismét megrendezik az országos mezőgazdasági kiállítást. a szeptember 1-től 24-ig nyitva tartó kiállítás előkészületei már javában tartanak és szerdán a földművelésügyi minisztériumban keserü jános miniszterhelyettes elnökségével ülést tartott a kiállítás főbizottsága is.

a tanácskozáson megállapították, hogy a jövő évi országos mezőgazdasági kiállítás már a megváltozott, a szocializmus útjára tért magyar mezőgazdaság eredményeit tükrözi és a kiállítás fontos feladata, hogy elősegítse a nagyüzemek kiváló termelési tapasztalatainak elterjedését.

több tekintetben újszerű lesz a jövő évi kiállítás. ismertetik az üzemszervezés legújabb módszereit, nemzetközi gépbemutatót rendeznek, a gépeket üzem közben tanulmányozhatják a szakemberek és gépteljesítményi versenyt is rendeznek. a tervek szerint a kiállítás ideje alatt budapest közelében nemzetközi szántóverseny lesz. a kiállítás területén rendezik meg a nemzetközi mezőgazdasági kemizálási bemutatót, amelyen a szocialista országokon kívül több nyugati cég is részt vesz. nagyanyu nemzetközi tapasztalatcserét szerveznek a baromfitenyésztés új módszereinek ismertetésére.

az országos mezőgazdasági kiállítást az elmúlt éveknél sokkal nagyobb mértékben a mezőgazdasági dolgozók nagy tapasztalatcseréjének színhelyévé teszik. a legjobb szakembereket kéri fel szakmai tanácsadásra, növelni kívánják a tapasztalatcserék, közös látogatások számát. a szakmai ismereteken túl a kiállítás bemutatja a falvak társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődésének új lehetőségeit, a megváltozott paraszti élet távlatait, a mezőgazdasági kiállítások nagyszámúainak megfelelően ismét megrendezik a különböző lovasversenyeket és más szórakoztató műsorokat.

az 1962. évi országos mezőgazdasági kiállításra résztvenni kívánó gazdaságok és intézmények 1962. január 31-ig jelentkezhetnek./mti/

..-

15.51 16

-27-

bb 48. győr megye
zárószámadási közgyűlései

az ifjúsági szervezetek

vid ká/j/vl

1961. december 6.

győr megyében az idén 35 ifjúsági termelőszövetkezet gazdálkodott, 4 szövetkezet fiataljai baromfitenyésztéssel, 13-é pedig nyultenyésztéssel is foglalkoztak. a gazdasági év lezárásával az ifjúsági szövetkezetekben megkezdődtek a zárószámadási közgyűlések. az elsőt szerdán tartották meg dunaszentpáton. a fiatalok a gondjukra bízott földet szorgalmasan művelték, és emellett nyultenyésztéssel foglalkoztak, ugyanolyan most az év végén megfelelő összeg tartalékolás mellett, egy-egy munkaeségre 21 forint 50 fillért oszthattak.

a megyében egyébként igen nagy érdeklődés nyilvánul meg az ifjúsági szervezetek iránt. a zárószámadások idején előreláthatólag mintegy 30 ilyen társulás alakul még a megyében. földterületet a termelőszövetkezetek és a községi tanácsok biztosítanak a fiatalok részére. /mti/

bb 49. december 16-ig lehet jelentkezni az egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokra

1 vt/gk/vl fm

1961. december 6.

a művelődésügyi miniszter rendelkezése értelmében az idei tanévben is országsszerte megszervezik a felsőoktatási intézmények felvételi vizsgára előkészítő esti tanfolyamokat, amelyeken a következő szaktárgyakat oktatják: matematika, fizika, magyar nyelv és irodalom, történelem, orosz nyelv, biológia, kémia, földrajz és - a műszaki egyetemeken - rajz.

ezekre az önköltséges tanfolyamokra jelentkezhetnek a 30. életévüket be nem töltött, érettségizett fiatalok, munkaadójuk javaslatával, illetve - munkaviszonyban nem állók - az érettségizető iskola igazgatójának javaslatával; továbbá munkaadói javaslatával azok a 22. életévüket már betöltött, de 40 évesnél nem idősebb érettségizett dolgozók, akik az egyetemi /főiskolai/ levelező vagy esti oktatásban részvételre jogosultak.

a kérelmeket - általában - december 16-ig kell benyújtani, azonban a tanfolyamot rendező szerv - indokolt esetben - e határidőt meghosszabbíthatja.

/folyt.köv./

15.56

- 28 -

bb 49. /december 16-ig ... elvt./ vl

azok a jelentkezők, akik a választott egyetem /főiskola/ székhelyén laknak, az illetékes dékáni hivatalba, az összes többiek a lakónhelyük szerint illetékes megyei művelődésügyi osztályra /megyei jogú városban lakók a városi tanács művelődésügyi osztályára, fővárosi lakosok a fővárosi tanács oktatási osztályára/nyújtsák be felvételi kérelmüket.

a tanfolyam részvételi díja - többtárgyas tanfolyamok esetében, személyenként 450 forint, egytárgyas tanfolyamokon /tanfolyamanként/ 230 forint. a részvételi díjat munkaviszonyban álló dolgozónak az üzemi szakszervezeti bizottság megtérítheti.

a tanfolyamokon - általában - 1962. január 3-ig /többtárgyas tanfolyamokon legkésőbb január 10-ig, egytárgyas tanfolyamokon pedig legkésőbb február 1-ig/ kell megkezdéni az oktatást. többtárgyas tanfolyamokon 234, egytárgyas tanfolyamokon 120 az oktatási órák száma. ennek megfelelően a heti óraszám többtárgyas tanfolyamokon 9-10, az egytárgyasokon körülbelül 5-6 lesz. a tanfolyami foglalkozásokat munkanapokon általában 17.30 és 21 óra között tartják.

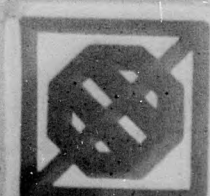
az üzem kérésére az egyetemek az üzemben is szervezhetnek előkészítő tanfolyamot, ha az ottani hallgatók létszáma miatt ez szükséges, és az oktatás tárgyi feltételeit az üzem biztosítja.

az oktatást legkésőbb június 30-ig minden tanfolyamon be kell fejezni.

a jelentkezőket a felvételükkel kapcsolatos döntésről, illetve a további tennivalókról írásban értesítik. a tanfolyamokra történt jelentkezés, illetőleg felvétel nem helyettesíti az egyetemi felvételhez szükséges szabályszerű jelentkezést. /mti/

16.000

-29-

bb 53. csökkentti az órarugó importot a salgótarjáni acélárugógyár leány-brigádja.

vid/szf/m/te

1961. december 6.

Egyéves kísérlet előzte meg a salgótarjáni acélárugógyár hideg-hengerelőjében az óra- és játékrugók ez év januárjában megkezdett hazai gyártását.

gaál Lászlóné tisztagu kiskis-leánybrigádja bizták a rugógyártást. a gyár műszakijai az év első felében a gyártásimívelet csaknem valamennyi mozzanatát menetközben tökéletesítették. a brigádnak emiatt állandóan változó technológiával kellett ismerkednie, mégis hónapról-hónapra jó eredményeket ért el. az éves tervükben előirányzott százötvenezer játékrugó helyett, közel százharminkezezer gyártottak és küldtek játékrugóinknak. a karcsonyi játékvásáron található több mint százharmincezer felhúzó gyermekjáték nagyrésze már a salgótarjában gyártott rugóval működik.

a leánybrigád az órarugó gyártással is jól halad. hétszáz ezer órarugó előállítását írta elő az éves terv. szerdán már a hétszázharminkezezer óra csörgő-, illetve hajtórugóját készítették el. ezzel a brigád teljesítette évi tervét. december végéig még mintegy hatvanezer rugóval tetőzik meg munkájukat, s ezzel jelentősen csökkentik a fontos cikk importját.

/mti/

bb 54. nyugdíjas klubok a borsodi szénmedencében

vid/szf/m/te

1961. december 6.

a borsodi szénmedencében, az ózdvidéki- és a borsodi szénbányászati trüszti több mint félszáz bányatelepén több ezer nyugdíjas bányász él. a legtöbb perencesen, ormosbányán, somsályon és királdon lakik.

/folyt.köv./

16,25

- 30 -

bb 54. /nyugdíjas ... 1. folyt./ m

a nyugdíjasoknak mindkét trüszti klubot rendezett be. az ormosbányai, perencesi, királdi, somsályi nyugdíjas klubban hetenként tartanak összejövetelt. a perencesi kiskis szervezet kezdeményezésére az összejöveteleken résztvesznek a bányászfiatalok is. az első ilyen összejövetelt szerdán tartották. több mint harminc nyugdíjas bányász találkozott husz bányászfiatallal. az „öregesek”, akik közül többen dolgoztak a baross-aknai bányában még abban az időben, mikor bűdömben, taticskán szállították felszínre a szenet, a régi keserves bányászletről és az egykori kezdetleges művelési módokról beszéltek a fiataloknak. közösen elhatározták, hogy összegyűjtik a századforduló bányászletréit.

/mti/

bb 55. mit esznek a majmok? van-e pupja a pupostepe-borjunak? „oroszlándömping Európában”, - sajtótájékoztató a budapesti állatkertben

i kez/j/m/ká

1961. december 6.

budapest főváros állat- és növénykertjének igazgatósága szerdán sajtótájékoztatót tartott. dr. anghi csaba egyetemi tanár, az intézet tudományos igazgatója ismertette az állatkert érdekességét.

az állatkert egyik újdonsága néhány buba, az európai bölényborju. a novemberben született borju értéke már most körülbelül 100.000 forintra becsülhető. európa állatkertjeiben és rezervátumaiban ugyanis mindössze 300 él ezekből az értékes állatokból. értékükre egyébként jellemző az is, hogy a helyi törzskönyvezés mellett hamburgban nemzetközileg is törzskönyvezik őket. az állatok születési helyét már a nevékből meg lehet állapítani. az budapesti állatkertben született bölényborjak neve egyezményes alapon mindig „b,, és „u,, betűkkel kezdődik.

„meglátogatták”, a tájékoztató részvevői quinbát, az 1961. május 10-én született elefántbébit, továbbá 4. jónást, az 1959. decemberében született „kis,, vizilovat.

/folyt.köv./
16.30

- 31 -

bb 55. /mit esznek ... 1. folyt./ m

a budapesti állatkert viztojai, mint dr. anghi csaba elmondotta, nemzetközi hírnévre tettek szert. kincsen, a híres vizilómama az állatkertben is kétvétenként rendszeresen szül, s a bóbiket felneveli.

a majomházban üvegfalat állítottak a rácsok ele. ez több szempontból előnyös: megakadályozza, hogy a közönség etesse az állatokat, meggátolja a fertőzést, s csökkenti az állatok izgatásának lehetőségét. itt mutatták be egyébként a „majomkonyhát”, illetve a „majomkonyha”, készítményeit is. a majmok 22-25 féle táplálékot kapnak rendszeresen. így többek között kókuszdiót, narancsot, banánt, fügét, citromot, különböző vitaminos készítményeket, rizskochot, földimogyorót, teát, tejet, kakaót, sőt nemes kadarkát is.

az állatkert idén júniusban született két kis fekete párduca iránt nemzetközi érdeklődés nyilvánul meg. öt nagy európai állatkert tett már csereajánlatot. a budapesti állatkertből hiányzó hasonló értékű állatokért cseréljük majd el őket. éppen ellentétes gondot okoznak az oroszok. a szaporulat olyan jó, hogy értékesítési lehetőség már ugyszólván nincs is. olyan oroszlandómping van Európában, hogy egy a közelmúltban létesített afrikai állatkert számára már Angliából vásárolták az orosz érnokat. a közelmúltban született tevecsikóval kapcsolatban elmondotta, hogy mind az egypupu, mind pedig a kétpupu levék ivadékaik pup nélkül jönnek a világra. a pup a már születéskor meglevő bőrcsokból, illetve az elraktározott táplálékból később fejlődik csak ki.

a következő évben eltűnnek az állatkertből a háborus pusztítás utolsó nyomai is. korszerű bölény- és zsiráfház épül. az állatkert 1912-ben épült látványosságának, a várromnak a rendbehozatala már ezekben a napokban befejeződik.
/mti/

- 32 -

16.33

bb 56. a német demokratikus köztársaságból és jugoszláviából már megérkeztek az első galambok a nemzetközi galambkiállításra

i so/gk/m/ká

1961. december 6.

a december 9-11 között megrendezésre kerülő nemzetközi galambkiállításra már megérkeztek külföldről az első galambszállítmányok. az országos mezőgazdasági kiállítás kőbányai területén az utazó ketrecekbe tágasabb bemutató ketrecekbe tették át a szerdán átvett 200 noviszadon feladott galambot. jugoszláviából huszonkét galambfajtát küldtek, amelyek közül a legérdekesebb a máltai tyukgalamb és a karrier diszgalamb. a német demokratikus köztársaságból 321 galamb a pannonia-express-szel érkezett. csütörtökön valószínűleg megjönnek a galambok csehszlovákiából, romániából és a német szövetségi köztársaságból is.

a kiállítás rendező bizottságának tájékoztatása szerint a vidéki érdeklődők a budapesti nemzetközi galambkiállítást 33 százalékos vasuti kedvezményvel látogathatják.
/mti/

bb 57. sarkvidéki hideg érkezett: egy nap alatt 8-11 fokot esett a hőmérséklet, északnyugaton havazik

i cs/gg/m

1961. december 6.

szerdán délelőtt az ország nagy részén megtörtént az előrejelzett télies fordulat: a meleg szubtrópusi és a hideg sarkvidéki légtömegek cseréje. europa középső területein kedden kulminált a december eleji „tavasz”, hazánkban a nappali középhőmérséklet csaknem 10 fokkal volt magasabb az időszaknak megfelelő sokévi átlagnál, az ország több vidékén 14-15, a kékestetőn 9, nagykanizsán és siófokon 17 fokot mértek.

/folyt.köv./

17.15

- 33 -

17.15
17.15
17.15

192

bb 57. /sarkvidéki hideg ... 1. folyt./ m

németországban a 15 fokos meleg általános volt kedden, prágából 16, krakkóból 19 fokot jelentettek. szerdán délelőtt nagy erővel északnyugati szél tört be a dévényi kapu felől és pár óra alatt sarkvidéki hideggel árasztotta el az ország nyugati és közép-részeit. a koradélutáni órákban sopronból és győrből már csak plusz 2 fokot és kiterjedt havazást jelentettek, a dunántul nagy területein erős széllel kísért esőzés kezdődött. jellemző a gyors fordulatra, hogy budapesten szerdán délután még 11 fokot mértek, ami fél óra alatt 7, majd 6 fokra mérséklődött. a szabadsághegyen 10 fokról percek alatt 5 fokra hűlt le a levegő. az ország keleti és déli megyéiben azonban még délután is 10-13 fokos hőmérséklet volt az általános.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a sarki hideg elárasztotta csaknem egész európát: angliában szerdán már fagyott, ami ott decemberben ritkaságnak számít, nyugat- és észak-európa nagy részén 0 fok körül volt a nappali maximum is. a keddihez hasonló 17-18 fokos meleg időt már csak a balkánon és dél-európában észlelték.

a nagy sebességgel jött hideg áramlat a kárpát medencében lelassult, így valószínűnek látszik, hogy az ország déli és keleti területein még csütörtökön is viszonylag enyhe lesz az idő. a jelek szerint a dunántulon tovább folytatódik az esőzés, a hegyvidékeken az eső havazásra vált át, az északira forduló szél időnkint viharosság erősödik.
/mti/

bb 61. megalakult a csomagküldő kereskedelmi szolgálat - két-három nap alatt a legtávolabbi faluba is megérkezik a levélben megrendelt készruha

i ta/gk/m/szf

1961. december 6.

a ruházati bolt vállalat elhatározta, hogy kísérletképpen megszervezi a csomagküldő szolgálatot. képes árjegyzékeket ad ki és küld szét falvakba, s az ezek alapján feladott megrendeléseket postán szállítja. az első képes árjegyzék, amely hatvan férfi konfekcióruha fényképét, árát és leírását tartalmazza, már meg is érkezett az ország valamennyi falujába és tanyájára. az árjegyzékekhez a ruházati bolt vállalat válaszevelevezőlapot mellékel, ezeken bárki megrendelheti a neki tetsző ruhát. a fővárosban a thököly uti családi ruhanázat jelölték ki a csomagszolgálat lebonyolítására. az áruház rendszeresen naponta postára adja a megrendelt férfiruházati cikkeket.

/folyt.köv./

17.30

-34-

bb 61. /megalakult ... 1. folyt./ m

az első csomagküldő szolgálat tapasztalatait a tervek szerint a kereskedelem valamennyi ágazata tanulmányozza majd. ha beválik, 1962-ben a többi kereskedelmi vállalat is megszervezi a csomagküldést az ország legtávolabbi falvaiba is.
/mti/

bb 62. megyei képviselőcsoportok ülései

ő vid/hné/m/fm

1961. december 6.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja - tausz jános belkereskedelmi miniszter elnökletével - szerdán báson ülésezett. a képviselőket horváth andrás, az mszmp megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a termelőszövetkezetek gazdálkodásának helyzetéről, eredményeiről és a zárszámadások előkészületeiről.

ugyancsak szerdán tartott ülést az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportja. az ülésen megjelent erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára is. a képviselők többek között a bünetetőtörvénykönyv vitájának tapasztalatairól tárgyaltak.

a komárom megyei képviselőcsoport tatabányán ülésezett. a megbeszélésen résztvett kollók péter, az mszmp megyei bizottságának titkára is. mokri pálnak, a csoport elnökének beszámolója alapján a képviselők megvitatták a képviselő csoport 1962. első negyedévi munkatervét.
/mti/

17.30

- 35 -

bb 58. ankét a várnegyed foghijainak beépítéséről

t hbj/sze/m/szf

1961. december 6.

szerdán ankétot tartott a fővárosi tanács városrendezési és építészeti osztályának műemlékfelügyelősége. neves tervezők, építészek, műtörténészek vizsgálták: milyen építészeti elvet érvényesítsenek a várnegyed üres telkeinek - úgynevezett foghijainak - beépítésénél.

dr. zádor mihály, a műemlékfelügyelőség vezetője ismertette az eddig elvégzett munkát, hangsúlyozta: az elgondolások szerint 1965 végére be kell fejezni a várnegyed helyreállítását, beleértve a megsérült lakóépületek felújítását, a romos, házak helyreállítását, a várfalak restaurálását, konzerválását. be kell fejezni a várnegyed közlekedési és kommunális létesítményeinek felújítását is. a helyreállítás minden részletre kiterjedő tervét a jövő év márciusában tárgyalja a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága, addig azonban jónéhány kérdést kell tisztázni.

a tájékoztató után a megjelentek közül sokan elmondották észrevételeiket, javaslataikat és megjegyzéseiket az eddigi munkáról, az üres telkeken épült új lakóépületekről és számos javaslat is elhangzott.

szilágyi lajos, a fővárosi tanács városrendezési és építészeti osztályának vezetője a következőkben foglalta össze az eddig kialakult véleményeket és a további elgondolásokat az mti munkatársának:

- korábban volt olyan álláspont, hogy a várnegyedben az új épületeken állítsuk vissza a régi homlokzatot, esetleg úgy, hogy mögötte korszerű új lakásokat építünk. követhetjük, a többi között azért sem, mert az üres telkek erre nem alkalmasak. más szemlélet szerint teljesen le kellene „csendesíteni”, egyszerűsíteni az új épületek homlokzatát, ami viszont jellegtelenné tenné az épületet. voltak, akiknek az volt a véleményük, hogy a modern vonalvezetés - házak kontrasztként hatnának és kiemelnek

a műemlék-épületek szépségét.

/folyt.köv./

17.45

-36-

bb 58. /ankét a ... 1. folyt./

mi általánosan azt a véleményt tekinthetjük elfogadhatónak, hogy a várnegyedben olyan korszerű, gazdaságos szerkezetű lakóházakat kell építeni, amelyek modern homlokzatukat beilleszthetik a várnegyed értékes műemléki együttesébe. nem szabad azonban semmilyen esetben sem építeni és még a várnegyedben belül is más - és más megvalósítást kell tartani. a krisztinaváros felől látszik teljes együttesben a várnegyed nyugati bástya-oldala, s ezt figyelembe kell venni az új épületek tervezésénél. itt loggiák, erkélyek, s általában nagy lévmegfelelő építések elképzelhetők. más a helyzet a sarkköz-foghijaknál. az olyan új házaknak tervezése, amelyek a várnegyed stílusok különböző jegyeit viselő műemlékházak zárt sorában épülnek, szerényebb „hangvételt”, követel. ezeket a házakat alá kell rendelni a műemlékkörnyezetnek. a nagyobb összefüggő területeken levő új építkezéseknél, például - a szentháromság - és az uri utca sarkán, vagy a tárnok utcában elképzelhetők modern épületek. némileg hasonló a helyzet a dísz tér és a szentháromság tér üres telkeinek építésénél is. a foghij-építkezésnek ezek az elvei ma már általában elfogadottak. ezt tükrözte az ankét is. most már csak az a fontos, hogy minél előbb folytassuk a várnegyedben az új épületek építését, hogy az üres telkek végére valóban teljesen újjászülessék a várnegyed.

/mti/

bb 59. Lengyel fiatalok látogatása egerben

vid/mné/m/in

1961. december 6.

szerdán lengyel egyetemi ifjúsági küldöttség érkezett egynapos látogatásra egerbe. a vendégek a heves megyei kistérségi bizottság vezetőinek társaságában megtekintették a város nevezetességeit. ellátogattak az egri pedagógiai főiskolára is.

/mti/

17.45

-37-

bb 65. a gépipar fiatal mérnökei és technikusai megvitatták az ötéves terv feladatait

t ki/mé/s sr 1961. december 6.

a kohó- és gépipari minisztérium általános gépipari igazgatóságához tartozó husz vállalat fiatal mérnökei és technikusai az igazgatóság és a vasas szakszervezet ifjúsági műszaki bizottságának kezdeményezésére szerdán délután a szakszervezet székházában ankéton vitatták meg az ötéves tervben rájuk váró feladatokat.

eredics károly, az igazgatóság vezetője rámutatott, hogy az ötéves tervben a vegyipari gépgyártást több mint három és félszeresére, az élelmiszeripari gépgyártást pedig két és félszeresére kell növelni. a láng gépgyár az 50 megawattos gőzturbina után ráter a 100 megawattos kondenzációs gőzturbina tervezésére és gyártására. a megnövekedett feladatokhoz azonban egyelőre nincsen elég mérnök és technikus, a hiányzó műszaki munkaerő feladatait is a jelenlegi mérnökgárdának kell elvégeznie. a munkából crosztámrészt kell vállalniuk a fiataloknak. számos olyan műszaki - fejlesztési feladatokra hívta fel a fiatalok figyelmét, amely minden beruházás nélkül hozhat eredményeket. így például a folyamatos gyártás megszervezése, a zárt termelési ciklusok kialakítása, hangsúlyozottan felhívta a figyelmüket az újításokból adódó lehetőségekre is.

a beszámolót a fiatalok megvitatták, számos javaslatot terjesztettek elő és feltárták azokat a problémákat, amelyeknek megoldásához segítséget várnak az iparág, a vállalatok vezetőitől./mti/

bb 64. a kormány elnöke fogadta a norvég követet

lm/s fm 1961. december 6.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta torfinn oftedal-t, a norvég királyság magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét./mti/

17.51

-39-

17.51
17.51

bb 60. odaítélték a mosonmagyaróvári városközpont rendezésére kiírt pályázat díjait

te/m/szf

1961. december 6.

az építésügyi minisztérium és mosonmagyaróvár városi tanácsa vb. együttes pályázatot írt ki mosonmagyaróvár városközpontja rendezési tervének elkészítésére. a bíráló bizottság öblint jános és dénesi öblön pályamívét 20.000, finta józsef és kaszta dénes pályamívét 18.000 forinttal díjazta. a díjazott műveken kívül k. raduly piroska-n. tokodi eszter, szekeres józsef-vas zoltán munkáját 12000-12000 füle józsef, rácz márton-hamerli györgy pályamívét 10.000-10.000, kiss albert, dalányi lászló-mester árpád - tenke tiber, valamint bene lászló munkájának szerzői jogát 6000-6000 forintért váltotta meg a bíráló bizottság.

/mti/

bb 63. magyar történészek lengyelországban

i ms/tr/m/fm

1961. december 6.

a magyar-lengyel történész vegyesbizottság szerdán kezdte meg háromnapos ülését varsóban. a tanácskozáson magyar részről dr. székely györgy, az elővös loránd tudományegyetem rektorhelyettese, dr. kovács endre, dr. makkai lászló és szokolay katalin történészek vesznek részt.

/mti/

bb 66. görög vendéglő nyílt szentendrén

i áe/nhé/m/szf

1961. december 6.

szerdán délután adták át rendeltetésének szentendre legújabb nevezetességét, a most berendezett görög vendéglőt. a budakörnyéki vendéglátóipari vállalat több mint 200.000 forintos költséggel a hajóállomás közelében álló régi italboltot alakította át a növekvő idegenforgalmi igényeknek megfelelő korszerű szórakozóhelyé, amelynek érdekessége, hogy berendezésében, díszítésében felhasználták a régi helybeli görög népművészeti elemeket, konyhájában pedig görög ételkülönlegességeket készítenek.

/mti/

18.00

- 39 -

18.00
18.00

bb 68. a szot elnökségének távirata a cgt titkárságának

ek/m/li

1961. december 6.

a magyar szakszervezetek országos tanácsának elnöksége az alábbi táviratot küldte a cgt titkárságának párizsba:

a fegyveres titkos szervezet /oas/ elleni országos tiltakozó nap alkalmából a magyar szervezett dolgozók testvéri szolidaritásukról biztosítják a francia dolgozókat.

meg vagyunk győződve arról, hogy a hatadó erők összefogásával meg fogják akadályozni a fasiszta erők garázdálkodásait és közösen megvédik franciaország demokratikus vívmányait.

magyar szakszervezetek
országos tanácsának
elnöksége

/mti/

bb 69. a japán nyomdaipari szakszervezet

sze/m/fm

1961. december 6.

hazánkban tartózkodó küldöttel szerdán a magyar sajtó házában találkoztak magyar újságírókkal. a vendégek ismertették a japán nép harcát a békéért, a jobb életért. a baráti beszélgetésen több szakmai kérdést is megvitattak.

/mti/

18.07

- 40 -

bb 70. komócsin zoltán látogatása debrecenben

vid/hané/m/fm

1961. december 6.

komócsin zoltán, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának póttagja szerdán debrecenbe látogatott. c.nagy gabor, az mszmp hajdú-bihar megyei bizottságának titkárával és bíri andrással, a debreceni városi pártbizottság titkárával együtt felkereste a görögülőcsapágygyárat, ahol az üzem eredményeiről és munkájáról pataki gyula párttitkár és frank jános, főmérnök adott tájékoztatást. komócsin zoltán este az arany bika épületében lévő központi művelődési otthonban tartott pártaktíván az időszereű politikai kérdésekről beszélt.

/mti/

bb 71. időjárásjelentés

tm/m/li

1961. december 6.

a meteorológiai intézet jelenti december 6-án, szerdán 13 órakor:

többhelyen eső

várható időjárás esőtörtékön estig: felhőátvonulások, többhelyen eső, a dunántúlon és a magasabb hegyeken helyenként havazás; az ország keleti felében egy-két helyen zivatar. az ország nyugati felében élénk, helyenként erős északi, északnyugati, keleten mérsékelt déli, majd erősödő és délnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 2-6, keleten 6-9 fok között.

/mti/

18.35

- 41 -

18.35
Zolt

bb 72. magyar-lengyel baráti estek tolna megyében

vid/gk/m/fm

1961. december 6.

a hazafias népfront rendezésében két nagysikerű magyar-lengyel baráti esti volt tolna megyében. a budapesti lengyel olvasóterem helyettes vezetője, dr. stanislaw andrzej sochacki és jan bolch, az olvasóterem munkatársa, kedden högyészre látoglott, szerdán pedig szekszárdon a bőrdíszmű vállalat dolgozóit kereste fel. a látogatás után a szekszárdi általános iskolásoknak mutattak be lengyelországról szóló filmeket. este a városi művelődési házban dr. stanislaw andrzej sochacki és kaszás imre országgyűlési képviselő mondott beszédet, majd művésziműsor következett.

/mti/

bb 73. német írók az írószövetségben

t v/tm/m/l1

1961. december 6.

a hazánkban tartózkodó három tagu ndk-beli írőküldöttség szerdán ellátogatott a magyar írók szövetségének székházába. a vendégeket illés béla, kossuth-díjas író, az írószövetség elnökségének tagja üdvözölte, majd franz fuhmann költő, józsef attila fordító, a német delegáció vezetője tájékoztatta a magyar írókat a német irodalom és könyvkiadás helyzetéről, problémáiról. ezután a német vendégek és a magyar írók és műfordítók hosszasan, szívélyesen elbeszélgettek az irodalomról, az alkotóműhely titkairól, majd dokumentum-filmeket vetítettek a német kérdésről.

/mti/

18.43

*18.43
Zseli*

-42-

mti hivatalos közlemények

1961. december 6.

bb 67. az elnöki tanács ülése

sze/m/fm

1961. december 6.

a népköztársaság elnöki tanácsa szerdán délelőtti ülést tartott. hozzájárult, hogy dobi isivánnak, az elnöki tanács elnökének személyes képviselőjeként gyáros lászló, a magyar népköztársaság guineai nagykövete - különleges megbízásu rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségben - résztvegyen a felső volta köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából tartandó ünnepségeken.

az elnöki tanács elhatározta borsod megye putnoki járásának 1961. évi december 31-ével történő megszüntetését. a megszüntetett járás községeit az ózdi, illetőleg az edelényi járáshoz csatolják.

az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

/mti/

17.55

18 - Zseli

- 1 -

bb 75. fogadás a finn nemzeti ünnep alkalmából

t bc/tm/m/sr

1961. december 6.

toivo h. heikkilä, a finn köztársaság budapesti nagykövete a finn nemzeti ünnep alkalmából szerdán este a nagykövetségen fogadást adott.

a fogadáson megjelent nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, római sándor, az országgyűlés elnöke, káltai gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, péter jános külügyminiszter, trautmann rezső építésügyi miniszter, ilku pák művelődésügyi miniszter, veres józsef, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, s a politikai, a gazdasági, és a kulturális élet számos más vezető személyisége. résztvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is.
/mti/

bb 74. a belorusz műszaki delegáció találkozója a magyar műszaki szakemberekkel

t ms/-tm/m/li

1961. december 6.

a magyar-szovjet baráti társaság vendégeként hazánkban tartózkodó belorusz műszaki delegáció tagjai, n.a. jurkstovics a belorusz politechnikai főiskola rektorhelyettese, n.g. tyisin, a belorusz szszk népgazdasági tanácsa műszaki igazgatóságának vezetője és v.v. karpov a minszki mezőgazdasági gépatkatrészgyár kommunista brigádvezetője szerdán a barátság házában találkozott magyar műszaki szakemberekkel. a találkozón jelen voltak g. i. turjanyica és m.a. kukanov, a budapesti szovjet nagykövetség titkárai is. a vendégeket erdey-gruz tiber akadémikus, az msztb központi műszaki szakosztályának elnöke üdvözölte. a belorusz szakemberek szívélyes baráti beszélgetésben számoltak be magyarországi tapasztalataikról.
/mti/

20.31

- 43 -

La

bb 76. nagy sikerrel mutatkozott be a leningrádi állami miniatűr-színház együttese

t s/tm/m/li

1961. december 6.

Szerdán este a Bartók teremben mutatkozott be a leningrádi állami miniatűr színház együttese. a bemutató közönsége nagy tetszéssel fogadta az együttes vidám műsorát, különösen nagy sikert arattak Arkagyij Rajkinnak, az orosz népművészek, az együttes művészeti vezetőjének számai.

/mti/

- v é g e -

- 44 -

21.16

2/40
Ra

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI Belsőügyi hírek

1961. december 7.

bb 1. megjelent a magyar tudomány novemberi száma

1 ms/tr/m/fm

1961. december 7.

az akadémia központi folyóiratának, a magyar tudománynak novemberi számában hevesi Gyula akadémikus a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának jelentőségét méltatja, ortutay Gyula akadémikus Bartók Béla néprajzi munkásságáról is, szántó György a német imperializmus gazdasági és politikai módszereit mutatja be, muszka Ödön az automatizálás lehetőségeit fejtegeti a gépjárműforgalom biztonságának növelésében, adler Péter egyetemi tanár a szőcsébszét problémáiról ír összefoglaló tanulmányt, zólyomi Balint akadémiai levelező tag a növénytan nagy halottjának, Jávorka Sándor akadémikusnak életművét méltatja, a szemlényvát gazdag anyagából kiemelkedik a Liszt-Bartók konferencia, a dunakutatói konferencia, a Balatonvilágosi matematikus-kollokvium és a közép-európai fennakutatói szimpózium ismeretese, a történelmi adattár sarkócska Ernő tollából érdekes dokumantumokat közöl Bolyai János nézességéről, a füzetet gazdag könyvszemle egészíti ki.

/mti/

bb 3. megjelent az értelmező szótár 5. kötete

1 ms/tr/m/fm

1961. december 7.

az akadémiai kiadó gondozásában megjelent a magyar nyelv értelmező szótárának m-s betűs 5. kötete, az 1.315 oldalas kötet lízozernél több önálló szó-cikket, összesen majdnem 35.000 szóári adatot tartalmaz.

/mti/

- 1 -

